

Számítógépes informatika helyzete az érdekképviseltek és a tagszervezetek tekintetében

Az elmúlt 15 év egyik legjelentősebb ipari technológiai forradalom eredménye az informatika terén elért ugrásszerű fejlődés. A számítógép és a számítástechnika megjelenése a hétköznapi életben nagymértékben elősegítette az informatika elterjedtségének mai fokát. Mindez azonban mind a nemzetgazdaság szintjén, mind a lakásszövetkezeti, társasházi ágazat szintjén jóval a kívánatos szint alatt van. Ennek okai elsősorban a szűkös anyagi lehetőségek, másodsorban emberi, szemléleti és szokásjogi okokban keresendők.

A lakásszövetkezeti, társasházi ágazati és érdekképviselői területen a számítástechnika és az informatika elterjedésében mértékadó és meghatározó adatok nem állnak rendelkezésre, csak becsléssel lehet az e területen jelentkező eredményekről szólni. Jelen előterjesztésnek a célja az ágazati számítástechnika és informatika helyzetének pontosítása, felmérése, fejlesztési lehetőségeinek körvonalazása, továbbá a számítástechnika és informatika ágazati elterjedését gátló okok és tényezők feltárása, megvitatása.

Az elnökség 2002. őszén tárgyalta az informatikai kérdéssről. Abban az előterjesztésben azonban csak feltárára kerültek azok a területek, melyek lehetőségként kínálkoznak az ágazati területén (számítógép elterjesztése, ajánlott konfiguráció, telefonos és internetes elérési lehetőségek, elektronikus postaforgalom lehetőségei, jövője). Az elnökség az előterjesztést megvitatva indítványozta pályázati lehetőségek biztosítását, ebben a LOSZ-nak közreműködői szerep kinyilvánítását. Egyidejűleg az elnökség úgy foglalt állást, hogy maga a LOSZ is szorgalmazza pályázati lehetőségeket és az informatikai pályázatok körében vizsgálja meg az ágazati részvétel lehetőségét. Az elnökségi anyag megtárgyalását követően csaknem két év alatt érdemi elmozdulás e tekintetben nem történt annak ellenére, hogy az országos szövetség ebben kezdeményező lépést tett a kormány felé. A megalakult új kormány csak az oktatást és az önkormányzatokat részesítette kiemelt pályázati és támogatási pályázatokon való részvételi lehetőségben (SuliNet program, pedagógusok kedvezményes számítógéphez juttatása, E-Magyarország, stb.). Az Orbán-kormány utolsó évében volt lehetőség társadalmi és civil szervezeteknek kedvezményes számítógép konfiguráció beszerzéséhez pályázaton indulni. Információk szerint ezen csaknem valamennyi LOSZ érdekkörbe tartozó területi szakmai érdekképviselő indult, azonban ágazati körben valamennyi pályázat elutasítást nyert, azóta azonban a kormány hasonló pályázati kezdeményezést nem hirdetett meg.

A LOSZ elnökségének a jövőt illetően szükséges és indokolt az ágazati számítógépes és informatikai fejlesztésekre vonatkozóan kezdeményező szerepet felvállalnia. Ahhoz, hogy ilyen indítványok benyújtására a kormány szaktárcája fogadókészséget mutasson, szükséges megalapozott ágazati helyzetismeret és az alapján egy megfelelő indítvány összeállítása. Célszerű lenne az elnökségnek e tekintetben egy felmérést indítania, mely a lakásszövetkezetek, társasházak számítógépes ellátottságát, annak korszerűségét a számítógép használatának célirányát (pl. szövegszerkesztés, levelezőprogram, könyvvezetési kötelezettség, gépi adatfeldolgozás teljesítése, stb.) a számítógéphez kapcsolódó informatikai szolgáltatások igénybevétele vagy annak lehetőségét tartalmazná. Ezt a felmérést a területi szakmai érdekképviseltek útján, valamint az Otthonunkban közzeendő felmérőlap útján volna célszerű megvalósítani.

A felmérést követően az elnökségnek mind a lakásszövetkezeti, társasházi, mind a szakmai érdekképviselők számítógépes és informatikai fejlesztésére vonatkozó javaslat kidolgozása válik indokolttá. A javaslat kidolgozásánál figyelembe kell venni az elterjedtség anyagi és szervezési (szemléleti) okok elemzését is. Becslések szerint a lakásszövetkezeti, társasházi körben (itt elsősorban a kisebb házkezelő szervezetekről van szó) a nyilvántartás vezetése, a könyvvézetési kötelezettség teljesítése nem főállású hivatásszerű személyek kezében van, hanem döntően alkalmi megbízások, nyugdíjasok körében létesített megbízási szerződésekkel kerülnek megoldásra. Itt nemcsak az anyagi, hanem a szemléleti kérdés is előtérbe kerül, hisz idegenkednek a technikai vívmányok befogadásával szemben és ragaszkodnak az általuk megszokott korábbi időszak gyakorlati megoldásának életben tartásához. Az anyagi természetű okoknál szólni kell ismételtelen csak a kisebb házkezelő szervezetek tehetőképességéről is. Itt a kérdés az, akarnak-e ilyen célú fejlesztési tagi/tulajdonosi hozzájárulás többletet előterjeszteni, vállalják-e az ezzel kapcsolatos köz-, küldöttgyűlési ütközést, vagy beletörődve lemondanak a korszerűsítés ilyen természetű útjairól. E tekintetben át kell gondolni az információs és propaganda tevékenységben rejlő eddig teljes körűen ki nem használt lehetőségek bevetését is.

A LOSZ-nak szerepe kell, hogy legyen abban is, hogy a lakásszövetkezeti, társasházi nyilvántartások, gépi adatfeldolgozások, felújítási, épületdiagnosztikai adatok rögzítésében a számítógépnek milyen jelentőséget kell tulajdonítani, ehhez milyen kapacitású, árfekvésű számítógép beszerzését kell megcélozni, továbbá az informatika terén a helyi önkormányzatok és távközlési (kábeltelevíziós) szolgáltatók milyen informatikai lehetőséget biztosítanak település szinten. Ez a szerepvállalás szintén ajánlás formájában kell, hogy megfogalmazódjon, azonban az ajánlás kiadása előtt mindenképpen mértékadó felmérés birtokába kell jutni.

Námor Miklós

Tagi kapcsolatrendszer fejlesztése

A LOSZ Elnöksége az elmúlt évek során rendszeresen minden évben visszatérően tárgyalja a tagi kapcsolatrendszer helyzetét, fejlesztésének aktuális feladatait. A LOSZ 2003. évi tisztújító küldöttgyűlésen a tagi kapcsolatrendszer jövőbeni alakulását nagymértékben attól is függővé tette, hogy miként alakul a LOSZ működésének alapját biztosító gazdasági háttér. Ez a két kérdéskör mindenképpen szorosan összefügg, hisz egy jól szervezett és növekvő tagság tudja biztosítani az érdekképviselő működésének gazdasági alapját és fordítva is igaz, csak egy biztonságos gazdasági alappal rendelkező érdekképviselő tud maga mögé állítani egy megbízható tagságot.

Az elmúlt években a tagi kapcsolatrendszer vizsgálata három szemszögből került elemzésre:

- a LOSZ alapszabályában nevesített közvetlen és közvetett tagság kérdésköre
- a pártoló tagi kör
- a LOSZ tagsággal kapcsolatban álló fogyasztóvédelmi és társ érdekképviselői kapcsolatrendszer.

A fentieknek megfelelő csoportosításban célszerű e kérdésköröket ezúttal is megvizsgálni.

A LOSZ közvetlen és közvetett tagsági körének fejlesztése

Mint ismeretes a LOSZ alapszabálya az országos érdekképviselő tagsági körét kiemelten a területi szakmai érdekképviselő útján, úgynevezett közvetett tagsággal preferálja. Ez érthető egyrészt abból a szempontból, hogy a LOSZ szövetségek szövetsége, másrészt jobban minősíti az alulról építkező érdekképviselői szervezeti rendszert. Ugyanakkor egy olyan ellentmondást is magában rejt, hogy nincs a tagi döntéshozatali bázis mögött oda visszairányuló egymásra hatási lehetőség, hisz alapvetően a LOSZ működését a tagszövetségek lakásszövetkezeti, társasházi házközelítő szervezetei küldöttei minden tekintetben alakíthatják, viszont a LOSZ érdemben a területi szakmai érdekképviselő működésére, tevékenységére gyakorlatilag semmilyen hatást kifejteni nem tud. Ebből adódik, hogy a LOSZ tagszervezetei törvényes működését, érdekképviselői tevékenységét a LOSZ csak akkor ismerheti meg, ha erre a területi szakmai szövetség meghívás útján lehetőséget biztosít. Ugyancsak abba a helyzetbe kerül a LOSZ, hogy az általa kezdeményezett helyi jellegű érdekképviselői intézkedések megvalósulására nincs közvetlen hatása és nincs visszajelzése sem, hacsak az érdekképviselő önszántból erre vonatkozó jelzést nem nyújt. Más oldalról vizsgálva a kérdést azonban az is megállapítható, hogy a közvetett tagság adta hátrányok kevésbé jelentenek gondot annál, mintha a LOSZ-nak a lakásszövetkezetek, társasházak közvetlenül lennének a tagjai. Ebben az esetben fennáll a veszélye annak, hogy a tagszövetkezetek és társasházak területi megyei regionális szövetségbe, vagy érdekképviselői tömörülésbe nem vállalnának tagsági szerepet. A korábbi években felmerült annak a lehetősége, hogy a LOSZ nyisson a közvetlen tagság érdekében és hagyja figyelmen kívül a területi szakmai érdekképviselőhöz kapcsolódás kérdéskörét. Bízva a LOSZ ezt a házközelítő szervezetek döntési feladatául, illetve teremtsenek a területi szakmai érdekképviselők olyan körülményeket, melyek a helyi és az országos érdekképviselői tagságot is érdekeltté teszi. Ezt a kockázatos kísérletet azonban a jelen gazdasági körülmények között nem lehetett sem országos, sem helyi szinten felvállalni, így a kifejezetten közvetlen tagság intézményrendszerét ma sem lehet a LOSZ tagi kapcsolatrendszerének első számú kérdésévé emelni.

Változatlanul alapelveként szükséges kezelni a helyi és az országos érdekképviselő egymásra utaltságát, egymás melletti meglétének szükségességét. A LOSZ jelenlegi alapszabályrendszerében beválnak minősíthető a közvetett tagsági intézményrendszer azzal a reális

alapszabályi kitételrel, hogy ahol nincs területi szakmai érdekképviselő, ott a LOSZ-nak lehetősége van a közvetlen tagfelvétellel tagszervezetek érdekképviselőhöz történő kapcsolódását biztosítani.

Mindettől függetlenül felmerülhet a jövőben is az érdekképviselői kapcsolódási tagi struktúrában ettől eltérő kezdeményezés felkarolása, főleg ott, ahol ennek szervezeti, gazdasági és az érdekérvényesítő rendszerbeli előnyei egyértelműen kimutathatóak. Itt szükséges megemlíteni a budapesti lakásszövetkezeti, társasházi érdekképviselő LOSZ-szal való egyesülésének kezdeményező lépéseit. Ezt a LÉTÉSZ részéről érkező felvetést nem indokolt elvetni, mert mintaértékű és a jövőben meghatározó struktúrájú érdekképviselői rendszer kialakítását is példázhatja. Ugyanakkor egy ilyen jelentőségű szervezeti változást mind a LOSZ, mind a LÉTÉSZ részéről nagyon gondosan elő kell készíteni és a megvalósíthatóságát alapos elemzésnek kell megelőznie. Ebbe az elemzési munkába tartozik bele a tagi akarat kinyilvánítás kérdéskörének vizsgálata is. Ez a folyamat a LÉTÉSZ esetében változatlanul napirenden van és a LOSZ részéről azt a LÉTÉSZ elnökségi javaslatot szükséges támogatni, hogy el kell készíteni az előbbieken említett működési, gazdálkodási, szervezeti együttműködési javaslatot és azt egy-másfél éves időtávlatban mélyreható vizsgálat alapján kell, lehet mindkét szervezet legmagasabb döntéshozó fóruma elé terjeszteni.

A tagi kapcsolatrendszer jelenlegi alapszabályi szabályozását az elmúlt egy-két év tapasztalata alapján átfogóan, és érdemben változtatni nem indokolt. Más kérdés, hogy a kapcsolatrendszer fejlesztését milyen eszközökkel, módszerekkel lehet elősegíteni. E tekintetben az alábbi kérdések megvitatását javaslom:

- a tagi kapcsolatrendszer erősítését szolgáló információs hálózat fejlesztése.
- Ismeretes, hogy a tagság kötődése az érdekképviselői rendszerhez nagymértékben függ attól, hogy az adott érdekképviselői szervezet tevékenységéről, működéséről, a tagok érdekében kifejtett érdekképviselői munkájáról a tagszervezetek milyen alapvető és háttér-információkkal rendelkeznek. Belátható, hogy az áfa kérdéskörében kifejtett érdekképviselői tevékenység pontosan a gyors, sokoldalú és egyidejű információ csere következtében milyen szoros tagi érdekképviselői együttműködést eredményezett. Ennek pozitívuma volt a hovatartozás, kötődés érzetének erősödése és ennek a szükségessége. Ezekből a következtetésekből arra lehet utalni, hogy igény van egy, a jelenleginél gyorsabb és sok tekintetben részletesebb, sokoldalúbb információ közlés megvalósítására. Az Otthonunk című újság, mind tartalmilag, mind formailag egy általános tájékoztató szerepkört jó hatásfokkal betölt. Ez a szerep azonban nem elégíti ki a naprakészséget és a gyorsabb reagálás iránti igényt. Ezért elgondolkodtató lenne egy megjelenési gyakorisághoz nem kötött hírlevél jellegű tájékoztató csatorna létrehozásának kérdése. A hírlevél mindenképp a szakmai érdekképviselőkhöz kell, hogy eljusson, és e szervezeteknek lenne a feladata az ebből nyert információk gyors továbbítása és az ebből adódó visszajelzések összefoglalóinak elkészítése. Ez kétoldalú kötelezettségek vállalása alapján működhet, mert nemcsak a LOSZ-tól származó hírekre, információkra van szükség, hanem a LOSZ-nak is szüksége van az ilyen természetű hírek, információk tartalmának visszajelzésére. További tagi kapcsolatrendszer fejlesztését szolgáló eszközként szóba jöhet az Internet, illetve elektronikus postán keresztüli információ-csere kiterjesztése. Ez a kérdés azonban jelen előterjesztés körét meghaladó kérdéseket is felvet. E körben azonban célszerű foglalkozni avval, hogy azok a lakásszövetkezetek, társasházak LOSZ tag érdekképviselői szervezetek, amelyek rendelkeznek Internettel és e-mail címmel, valamilyen formában a LOSZ hírlevél szolgáltatásához bejelentkezzenek. Ennek lehetséges módjáról, felmérés lehetőségéről, a csatlakozás megoldásáról, a címjegyzék

begyűjtéséről mindenképpen célszerű lenne a LOSZ-nak kezdeményező lépéseket tenni.

- A LOSZ tagi kapcsolatrendszerének fejlesztését szolgálhatja egy ma még igazából érdekképviselői szinten nem teljesen megoldott és kiforrott formának a gyakorlati megvalósítása lenne, ez pedig a fogyasztóvédelmi érdekképviselői, érdekérvényesítési tevékenység kibontakozása. E tekintetben mindenképpen szükséges a fogyasztóvédelemről szóló törvény azon kitételét teljesíteni, hogy a fogyasztóvédelmi tevékenységet ellátó szervezetnek legkevesebb 50 természetes taggal is rendelkeznie kell. Ilyen szempontból a LOSZ nem felel meg fogyasztóvédelmi szervezetnek, hasonlóképpen a területi szakmai érdekképviselők sem felelnek meg ennek a törvényi kitételnek. Javasolható tehát a LOSZ természetes személyekkel kapcsolatos tagsági körének kiterjesztéséről vitát nyitni, és ennek jövőbeni alapszabályi beiktatásáról párbeszédet kezdeményezni.

Pártoló tagi kör

A LOSZ 1997 óta intézményesített formában tette lehetővé olyan szakmai és intézményi kör számára a pártoló tagság intézményét, melyek a LOSZ tevékenységével, érdekképviselői céljaival összhangban kívánják termékeiket és szolgáltatásaikat a LOSZ érdekkörébe tartozó házkezelő szervezetek felé nyújtani. Kezdetben 4-5 pártoló taggal rendelkezett a LOSZ, ma 20 pártoló tagja van a LOSZ-nak (a pártoló tagok név és címjegyzéke mellékelve). A pártoló tagok a közelmúltban megfogalmazták elvárásaikat a LOSZ-szal szemben, ezen elvárások között első helyen szerepel a múltbéli arányokhoz képest jelentősebb termék és szolgáltatás igénybevételének fokozása. Ehhez szükséges a LOSZ tagi kapcsolatrendszerét kedvezőbben igazítani, hisz a tagi érdeklődés csökkenése a pártoló tagok lemorzsolódásához vezethet, ennek pedig jelentős tagdíjbevételei hátránya lehet. (Ma a pártoló tagsági díj 200 ezer Ft/év.) Ezzel egyidejűleg lényeges szempont a LOSZ oldaláról a pártoló tagi kör bővítésének igénye. Ma is számos olyan szervezet létezik, amelyekkel a LOSZ-nak van szakmai kapcsolata, de ez nem egészült ki pártoló tagi jogintézménnyé. E tekintetben indokolt megfogalmazni olyan feladatokat, amelyek a LOSZ pártoló tagi körének bővülését eredményezik. Ennek a körnek a bővülésénél azonban számolni kell azzal is, hogy megnövekszik a pártoló tagok részéről azon rendezvények szervezése iránti igény, melyek a pártoló tagok érdekét a jelenleginél jobban szolgálja. Itt nem lehet figyelmen kívül hagyni a területi szakmai szövetségek bekapcsolódásának kérdését sem. Természetesen egyidejűleg kell megoldani azt a dilemmát is, hogy a pártoló tagságot az adott cég vagy szervezet, vagy intézmény a LOSZ-szal létesíti, de a tagi kapcsolatrendszer közvetlen elérhetőségét a LOSZ is a megyei területi érdekképviselők útján tudja megoldani. Így pedig fennáll a helyi érdekképviselő anyagi érdekeltisége is, mely egyúttal a jelenlegi vagy a leendő pártoló tag LOSZ pártoló tagsági díjánál is jelentősebb anyagi befektetési igényt hoz magával. Mindezeket a kérdéseket gondosan mérlegelve, megvitatva célszerű a pártoló tagság körében teendő fejlesztési feladatokat meghatározni. Tényként kell azonban rögzíteni, hogy a pártoló tagsági igényeknél a LOSZ-nak a jelenleginél hatékonyabb tartalmi és eszközrendszert kell biztosítania, mert erre vonatkozó pártoló tagi jelzések már megfogalmazást nyertek. Fontolóra kell venni egy olyan rendezvénysorozat szervezését, melyet részben a pártoló tagok, részben a LOSZ és részben a területi szakmai szövetségekkel kiegészülve a rendezvényen résztvevő házkezelő szervezetek finanszíroznak meg. Ezek a fórumok nyújtanának lehetőséget arra, hogy a pártoló tagi termék és szolgáltatás bemutatása, annak propagandája hatékonyabbá váljon. Nem járható ugyanis hosszabb távon az az út, mely a LOSZ eddigi továbbképző tanfolyamain zajlott, azaz a lakásszövetkezeteket, társasházakat vonzó, e kört érdeklő műszaki, számviteli szakmai

előadások közé beiktatott pártoló tagi szerepeltetés volt a jellemző megoldás. Ez a gyakorlat, mint a LOSZ tagi köréből, mint a pártoló tagi körből egyre erőteljesebb visszatetszést hoz.

Társ érdekképviseleti és szakmai szervezeti kapcsolatrendszer

A LOSZ-nak kiterjedt hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere van. Ez a kapcsolatrendszer azonban nem öltött olyan hivatalos formát, amely beépült volna az országos szövetség alapszabályban szabályozott szervezeti struktúrájába. A nemzetközi kapcsolatrendszert itt most részleteiben jelen előterjesztés nem érinti, miután ez a kapcsolatrendszer mind jellegében, mind tartalmában más irányú elkötelezettséget jelent és a nemzetközi kapcsolatrendszer alakulását más szempontrendszer is befolyásolja.

A partneri kapcsolatrendszer tekintetében a LOSZ-nál különbséget kell tenni a tekintetben, hogy a kapcsolatépítése a LOSZ alapszabályszerű működéséhez, tevékenységéhez illeszkedik, vagy a LOSZ működését alapvetően nem érinti, de a társadalmi civil kapcsolatok alakulásában a LOSZ helyét, szerepét, elismertségét növeli. Ez utóbbi körbe tartoznak azok az érdekképviseleti vagy egyesületi jellegű együttműködési vagy tagsági jogviszony alapján létrejött kapcsolatok, mint a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége, Társaság a Lakásépítésért Egyesület, a Magyar Épületenergetikai Tanácsadó Testület és az Ingatlanforum. A LOSZ-nak a jövőben is célszerű e szervezetek munkájában részt venni, és e szervezeteken keresztül is jelenlétét a hazai lakásügy területén erősíteni. Egyidejűleg figyelemmel kell kísérni az ilyen és ehhez hasonló szerveződések létrejöttét és mérlegelni azokban való részvétel, közreműködés lehetőségét.

A LOSZ alaptevékenységéhez kapcsolódó kormányzati és társ érdekképviseleti szervezetekhez fűződő kapcsolatát más megvilágításba kell helyezni. Ezek közvetlen érdekképviseleti és érdekérvényesítő fórumok, e szervezetekben való jelenlét – még ha működésük és eredményességük időnként meg is kérdőjelezhető – és az itt kifejtendő véleménynyilvánítás meghatározó lehet a LOSZ érdekkörébe tartozó tagi kör számára. A Nemzeti Lakáspolitikai Tanácsadó Testület(NLTT), az Építési és Építésügyi Szakmai Tanácsadó Testület(ÉSzt), a Magyar Energia Hivatal Fogyasztói Érdekvédelmi Oldala képezik azokat a testületeket, szervezeteket, ahol a LOSZ a nemzeti lakáspolitikai ágazati kérdéseiben felelős álláspontot, véleményt nyilváníthat. Tényként kell azonban rögzíteni, hogy az NLTT 2003. márciusa óta érdemben ülést nem tartott, a MEH Fogyasztói Érdekvédelmi Oldala többnyire a villamos energia és gázipar területére vonatkozó szolgáltatói kérdéseket taglal, melyek szorosan véve a LOSZ illetve a hozzá kapcsolódó tagi kört számottevően nem befolyásolja. Az ÉSzt azonban rendszeresen ülésezik és az építésügy, lakásügy területén jelentős kormányzati véleményalkotó és önálló indítvány-előterjesztő fórumként is működik.

A LOSZ tagi kapcsolatrendszerében a jövőt illetően jelentősebb kihatással lehet a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) törvényből adódó lehetőség. A LOSZ az NCA törvény megjelenését követően csatlakozott a civil együttműködési programot hatékonyabban megvalósító Szövetség az Országos Civil Érdekképviseletért Egyesülethez (OCÉ). Az OCÉ azonban a jelenlegi értékelés szerint a hozzá fűzött elvárásokat nem hozta, az NCA-n belüli civil lakáságazati érdekérvényesítésben megfelelő partnerséget kialakítani nem tudott. Így e szervezetben való jövőbeni részvétel nem javasolható. Másképp kell azonban az NCA pályázati lehetőségekből adódó, a jövőbeni tagi kapcsolatrendszerre is alapvető kihatással bíró pályázati rendszerrel foglalkozni. Megdöbbentő és elgondolkodtató, hogy a területi szakmai érdekképviseletek körében az NCA által kiírt működési pályázathoz (országos és regionális)

összesen öt (Budapest, B.-A.-Z., Heves, Somogy és Zala) területi szakmai érdekképviselőt csatlakozott annak ellenére, hogy a LOSZ részéről kellő időben figyelemfelhívás elment és ezzel kapcsolatban a LOSZ további segítségnyújtást is vállalt. Több megyei szövetség késedelmes jelzést kifogásolt, ugyanakkor a pályázatra nem jelentkezők elfelejtkeztek arról, hogy a LOSZ még munkabizottsági szinten is 2004. február-május között többször foglalkozott pályázati lehetőséggel való éléssel, illetve annak propagálásával.

A LOSZ és a LOSZ által alapított Otthonunk alapítvány 2004. június 15-ig valamennyi szóba jöhető kollégiumi pályázatra benyújtotta pályázatát. A LOSZ csak működési költségre pályázhatott (igényelt 7 millió Ft-tal szemben megítélt 3,3 millió Ft) az alapítvány a működési költségen túl a civil önszerveződés szakmai és területi együttműködés, a civil szolgáltató, fejlesztő és információs, valamint a nemzetközi civil kapcsolatok kollégiumához nyújtott be pályázatokat. Valamennyi alapítványi pályázat a tagi érdekképviselői kapcsolat fejlesztését szolgálja.

A pályázatok sikeres elbírálása esetén civil kerek-asztal fórum, információs tagi kiadvány és a lakásszövetkezés hazai, nemzetközi szabályozottságának, elterjedtségének ismeretterjesztő formáira várható támogatás. A LOSZ elnökségének, társadalmi munkabizottsága útján is a jövőben a tagi kapcsolatrendszer erősítése, fejlesztése, az érdekképviselői rendszer működőképességének anyagi megerősödése érdekében további erőfeszítéseket kell kifejtenie ahhoz, hogy az NCA keretében kiírásra kerülő pályázatoknál valamennyi LOSZ érdekkörébe tartozó civil szervezet pályázatot nyújtson be. Ugyancsak fokozni indokolt az alapítvány útján gyűjthető források tekintetében az SZJA 1%-ból származó adományozók körét. 2004. évben vált jogosulttá először a LOSZ alapítványa e forrásból történő bevétel szerzésére. A LOSZ elsősorban a tag szervezetek tisztségviselőihez, munkavállalóihoz fordult propaganda tevékenysége során, melyből 204.244 Ft felajánlott összeg gyűlt össze. Elgondolkodtató az is, hogy milyen formában, milyen tagi információs és propaganda tevékenység alapján növelhető ez az összeg. Ez is egyik fontos tagi kapcsolatrendszer minősítő elem lehet a jövőben. Mindenesetre örömdetes tény, hogy a LOSZ elnöksége kellő előrelátással gondoskodott egy olyan alapítvány létrehozásáról, mely mind az SZJA 1%, mind az alapítvány közhasznúvá minősítése révén megteremtette a feltételeit annak, hogy az érdekképviselői működőképességet ilyen természetű források igénybevételére alkalmassá tette. Ezt a tagi kapcsolatrendszer fejlesztése szempontjából nemcsak értékelni, hanem további kapcsolatrendszer fejlesztésénél alapvető érveként is célszerű felhasználni.

A LOSZ szorosabb és intézményesített formát nem tartalmazó pártbeszéd jellegű kapcsolatban áll több társ hazai lakásügyben, illetve civil érdekképviselői körben érdekelt szervezettel (ÉVOSZ, MALOSZ, LABE, Társadalmi Konföderáció). E szervezetekkel való együttműködés, konzultáció azonban eseti jellegű, így jelentőségük a LOSZ tagi kapcsolatrendszerében csak informatív jelleggel bír.

Erős István

A lakásügy jogi szabályozásának helyzete, társasházi, lakásszövetkezeti vonatkozások

A 2002. évi kormányalakulást követően olyan kormányhatározat született, mely egy 15 éves átfogó nemzeti lakásprogram kialakítását tűzte ki célul. A program megalkotására, annak részarányos teljesítésére a kormány kormány megbízotti státuszt is létrehozott. A Nemzeti Lakásprogram a kormány által létrehozott két társadalmi bizottság (az NLTT és az ÉSZT), felkért szakértők és kormányzati tisztviselők együttes munkájának eredményeként 2002. december 31-ig elkészült, és a további elképzelések szerint 2003. tavaszán társadalmi vitát követően 2003. második félévében kormányzati jóváhagyással országgyűlési határozat útján lépett volna hatályba. Az iménti felsorolás alapján a társadalmi vita – korábbi LOSZ elnökségi álláspont kialakítás alapján is – részleges sikerrel megvalósult, azonban mind a mai napig sem a kormány, sem az Országgyűlés a Nemzeti Lakásprogramot nem tűzte napirendjére. Tény, hogy a kormány a Nemzeti Lakásprogram elvi megalkotását követően többször foglalkozott a lakásügy kérdésével (a lakásépítési kedvezmény módosítása, hitel kamatkondíciók és támogatási feltételek változtatása), de ezek a napirendek érdemben nem érintették a Nemzeti Lakásprogram elfogadását.

A kormány lakásüggyel kapcsolatos törvényalkotási terveibe a társasházi törvény, az önálló lakásszövetkezeti törvény, az ingatlan-nyilvántartásról és az épített környezetről szóló törvények felülvizsgálata, újra alkotása szerepelt első helyen és ezen túl további több építésügyet, építésigazgatást érintő jogszabályra is kiterjedt. Ebből a felsorolásból érdemben a társasházi törvény újra alkotása megtörtént, a lakásszövetkezetek szabályozásával kapcsolatos törvénytervezetet a kormány megtárgyalta és az Országgyűlés elé terjesztette. Az előbb említett jogszabályból több törvényre, illetve jogszabályra kiterjedő felülvizsgálati eljárás indult és a felsorolt jogszabályok közül néhány kisebb módosítása is megtörtént (építésigazgatás, településrendezés, szabványok, EU jogharmonizálás stb.).

A kormányzati lakáspolitikát 2003. őszén megtorpanat. Ezt jelzi a Nemzeti Lakásprogram, ezen belül is a bérlakásépítés támogatásával kapcsolatos BM-PM közötti ellentmondó nyilatkozatháború, illetve a költségvetést ért megszorító intézkedéssorozat. Ezt a megtorpanást támasztja alá az is, ami a felújítást elősegítő pályázati rendszer tekintetében is 2004. tavaszán történt. Szakmai és érdekképviselői körökben egyértelmű megfogalmazást nyert az, - melyet a LOSZ is oszt – hogy a kormányzati struktúrában belül az építésügy és a lakásügy a 2002. évi választásokon meghirdetett elképzelésekhez képest nem kapott megfelelő hangsúlyt és nem mutatható ki egy markáns építésügy, lakásügy szempontjából meghatározó érdekérvényesítő képesség sem.

A LOSZ a lakásüggyel kapcsolatos jogi szabályozás tekintetében a 2004. évi küldöttgyűlésén elemzést és mértékadó igényt fogalmazott meg (önálló lakásszövetkezeti törvény, távhőszolgáltatásról szóló törvény, közműves vízellátásról szóló szabályozás, stb.). Ezt a küldöttgyűlési értékelést, elemzést és elvárás-csomagot a LOSZ a lakásügyért felelős Belügyminisztériumnak megküldte, azonban mindazokra érdemi válasz nem érkezett. A BM-en kívül a szakminisztériumhoz is eljuttatta a szövetség a jogalkotással kapcsolatos elvárás-csomagot, azonban tényleges jogalkotásról nem, de a távhő törvénnyel kapcsolatban koncepcionális és normaszöveg elképzelésről visszajelzést kapott a LOSZ, továbbá elaltató válasz érkezett a közműves vízszolgáltatás jogi jövőképevel összefüggésben.

A fentiekből az a következtetés vonható le, hogy a LOSZ szempontjából, illetve a LOSZ érdekkörébe tartozó házkezelő szervezetek irányába a legszükségesebb jogszabályok megalkotása részben megtörtént, részben késedelemben van, vagy még az újra szabályozás kezdeti stádiumába sem került. A közelmúlt kormányzati válsága ebben a kérdésben további bizonytalanságot, egyidejűleg azonban némi reményt is kelthet. A lakásszövetkezetek önálló törvényi szabályozását beárnyékolja az egységes szövetkezeti törvénnyel kapcsolatban kialakult belső kormányzati viszály, nem kellő összehangoltság. Ez a BM és a MeH között kialakult vita ma a kormány elé kerülő egységes szövetkezeti törvény koncepciójában úgy tükröződik vissza, hogy a koncepció kormányhatározat tervezetében foglaltak az Országgyűlés elé beterjesztett lakásszövetkezeti törvény visszavonását indítványozza. A LOSZ saját érdekérvényesítő tevékenysége, valamint az OSZT útján is tiltakozását és határozott ellenvéleményét fejtette ki. Az elnökség üléséig várhatóan a kormány elé kerül a szövetkezetekről szóló koncepcionális kormány-előterjesztés és ennek kimeneteléről, szóbeli előterjesztéssel, aktuális helyzetértékelés történhet.

A LOSZ érdekérvényesítő és érdekképviselői alaptevékenysége közé tartozik a jogalkotáson kívül, de e témakörhöz szorosan kapcsolódó pályázati rendszer jövője is. A LOSZ kellő időben a BM és az OLÉH felé eljuttatta a 2004. évi költségvetést illetve pályázati rendszer megújítását szolgáló javaslatait. Ezekre visszajelzéssel nem rendelkezik a szövetség és nem ismert még a költségvetés erre vonatkozó előterjesztése sem. Az iméntiekben jelzett közelmúltbeli kormányválsággal összefüggésben nemcsak a pályázati rendszert, hanem a kormány építés és lakásügyi intézményi struktúrájával, épületenergetikai és felújítási programjainak újrafogalmazását is szorgalmazza a LOSZ-szal együttműködve több társadalmi és civil szervezet.

Petróczkiné dr. Imre Veronika

Tájékoztató a kézbesítésre vonatkozó jogi szabályozás lényeges megváltozásáról

Az Országgyűlés a 2004. évi LXV. Törvény elfogadásával, 2004. július 15. napjától megváltoztatta a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályokat, illetve ennek érdekében módosította azokat a törvényeket, melyek kézbesítési szabályokat tartalmaztak. Módosult a A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. Törvény, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. Törvény is.

A változások lényege egyrészt, hogy egyrészt hatályon kívül helyezésre került a 43/1953-as (VIII. 20.) Mt. Rendelet, mely a hivatalos iratok kézbesítésének egyszerűsítéséről szólt (ez még április 27-ei hatállyal történt) és a legfontosabb rendelkezései a Polgári Perrendtartásba (a továbbiakban Pp.) beemelésre kerültek

Már egy korábbi módosítás január elsejével hatályba léptette azt a rendelkezést, miszerint a postai úton megküldött bírósági iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta.

Változatlan maradt, hogy a bírósági iratokat - ha a jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik - postai szolgáltató útján kell kézbesíteni, illetve az a szabály sem változott (azon kívül, hogy belekerült az „ellenkező bizonyításáig” szövegrész), hogy ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (az a bírósághoz „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza), az iratot - az ellenkező bizonyításáig - a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

Új rendelkezés, hogy a fentiekben megállapított kézbesítési vélelem beállta nem állapítható meg, ha a kézbesítés helyettes átvevő részére történt meg és a helyettes átvevő az ellenérdekű fél volt.

Az is változás, hogy a keresetlevél (fizetési meghagyás), illetve az eljárást befejező érdemi határozat kézbesítése esetében a bíróság a kézbesítési vélelem beállításáról a felet nyolc napon belül köteles értesíteni és az értesítéshez mellékelni kell azt a hivatalos iratot, amelyre vonatkozóan a bíróság a kézbesítési vélelem beálltát megállapította.

A legfontosabb módosulást azonban nem a fenti változások, hanem a Pp. új 99/A §-ának beiktatása jelenti, mely a kézbesítési vélelem megdöntéséről szól. Az eddigi jogi szabályozásunk (mely konkrét rendelkezést nem tartalmazott) és az értelemszerűen hozzáigazodó bírói gyakorlat a kézbesítési vélelem megdöntését az igazolási kérelem benyújtásával összefüggően és nagyon szűk körben esetleg a perújítás alkalmazásával és rendkívül nehézkesen engedte meg. A bírói gyakorlat a kérdésben teljesen szerteágazó volt, gyakran előfordult, hogy a vélelem megdönthetetlenségére hivatkozással nem engedte meg a más jogcímen történő ellenbizonyítást sem.

Az új szabályozás szerint tehát szabályozott kézbesítési vélelem megdöntése iránt a címzett mint kérelmező a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül terjeszthet elő kérelmet annál a bíróságnál, amelynek eljárása alatt a kézbesítés történt. A kérelem benyújtásának a kézbesítési vélelem beállta napjától számított hat hónap elteltével az alábbiakban meghatározott kivétellel - nincs helye. E határidő elmulasztása miatt igazolással élni nem lehet.

Az egyik kivétel, ha a kézbesítési vélelem beállta az eljárást megindító irat kézbesítéséhez kapcsolódik, a fél a kérelmet az eljárás folyamatban léte alatt a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül terjesztheti elő (vagyis ez a határidő nem függ a 6 hónapos egyébként jogvesztő határidő elteltétől csak a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzéstől).

A kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelem arra hivatkozással terjeszthető elő, hogy a kérelmező a hivatalos iratot önhibáján kívüli okból nem vehette át, mivel

a) a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt meg, vagy más okból nem volt szabályszerű, vagy

b) az iratot más, az a) pontban nem említett okból nem volt módja átvenni (pl. azért, mert a kézbesítésről önhibáján kívül nem szerzett tudomást). Ez okból kérelmet csak természetes személy (a fél vagy az eljárásban részt vevő egyéb érdekelt) terjeszthet elő.

A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhibán kívüli tudomásszerzés elmaradásra hivatkozás esetén, a kérelmező részéről az önhiba hiányát valószínűsítik. Ha a kérelmet elkésetten terjesztették elő, azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A kérelem tárgyában az a bíróság határoz, amelynek eljárása alatt a kézbesítés történt. A kérelem elbírálása előtt a bíróság a kérelmezőt, illetve a feleket meghallgathatja.

A kérelemnek az eljárás folytatására, illetve a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, ha azonban a kérelemben foglalt tények fennállása valószínűnek mutatkozik, a bíróság az eljárás vagy a határozat végrehajtásának felfüggesztését - kérelemre - az ellenfél meghallgatása nélkül is elrendelheti. A felfüggesztés tárgyában hozott határozatot a bíróság kérelemre megváltoztathatja.

A kérelmet elutasító határozat ellen fellebbezésnek van helye. A kérelemnek helyt adó határozat, valamint az eljárás, illetve a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott határozat ellen külön fellebbezésnek helye nincs, e határozat az ügyet befejező érdemi határozat elleni fellebbezésben támadható meg.

Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére jogszabálysértésre hivatkozással a fél terjeszt elő kérelmet, és a bíróság a kérelemnek helyt ad, a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalanok és a kézbesítést, illetve a már megtett intézkedéseket, eljárási cselekményeket - a fél kérelmének megfelelően, a szükséges mértékben - meg kell ismételni. Más kérelmező által benyújtott kérelem esetében, ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, a kérelmező vonatkozásában érvényesülő, a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak.

Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére az önhibán kívüli tudomásszerzés elmaradása alapján kerül sor, a kézbesítést meg kell ismételni. A kérelem előterjesztésére és elbírálására a mulasztás igazolására vonatkozó Pp. rendelkezéseket (106-110. §) kell megfelelően alkalmazni.

A Pp. tartalmaz még egy speciális rendelkezést a kézbesítési vélelem végrehajtási eljárásban való megdönthetősége vonatkozásában. Ha ugyanis a kézbesítési vélelem beálltára tekintettel a határozat jogerőssé vált, a címzett mint kérelmező a végrehajtási eljárás folyamatban léte alatt, a határozat végrehajtására irányuló eljárásról való tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül a kézbesítési vélelem megdöntése iránt kérelmet nyújthat be az első fokú határozatot hozó bíróságnál. A kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet harminc napon belül el kell bírálni.

Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései is bővülnek 2004. július 15-től az alábbiak szerint:

„A postai úton megküldött iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (az a hatósághoz „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza), az iratot - az ellenkező bizonyításáig - a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

Az eljárást megindító irat, illetve az eljárást befejező érdemi határozat kézbesítése esetében a hatóság a kézbesítési vélelem beállításáról az ügyfelet - kivéve, ha az ügyfél a hivatalos irat átvételét megtagadta - nyolc napon belül értesíti. Az értesítéshez mellékelni kell azt a hivatalos iratot, amelyre vonatkozóan a hatóság a kézbesítési vélelem beálltát megállapította.

A címzett a neki szóló iratot - személyazonosságának igazolása mellett - a hatóság ügyfélszolgálati irodájában is átveheti.

Nem természetes személy címzett akkor terjeszthet elő kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet, ha a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével vagy más okból nem szabályszerűen folyt le. Természetes személy (az ügyfél vagy az eljárásban részt vevő egyéb érdekelt) kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelme akkor is előterjeszthető, ha a természetes személy címzett más, önhibáján kívüli okból nem vehette át a hivatalos iratot.

Kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszthet elő. Ha a kézbesítési vélelem következtében jogerőssé vált határozat alapján végrehajtási eljárás indul, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem a végrehajtási eljárásról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül akkor is előterjeszthető, ha a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónap eltelt.

A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják, vagy az önhiba hiányát valószínűsítik.

A kérelmet az a hatóság bírálja el, amely a kézbesítés tárgyát képező iratot kiadmányozta. Ha a kérelmet késedelmesen terjesztették elő, azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A kérelmet elutasító határozat ellen fellebbezésnek van helye.

A hatóság a megindított végrehajtási eljárást kérelemre vagy hivatalból a vélelem megdöntésére irányuló kérelem jogerős elbírálásáig felfüggesztheti, ha a kérelemben előadott tények, körülmények a kérelem elfogadását valószínűsítik.

Ha a kérelemnek a hatóság helyt ad, a kérelmező által kifogásolt kézbesítést, a megtett intézkedéseket, illetve az eljárást a szükséges mértékben meg kell ismételni.”

Lényegében ugyanez a szabályozás érvényesül az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) esetében, ugyanis szintén kimondja a módosult jogszabály, hogy az adóhatósági iratot akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta., illetve itt is mód nyílik a kézbesítési vélelem előterjesztésére a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül. Ha a kézbesítési vélelem következtében jogerőssé vált határozat alapján végrehajtási eljárás indul, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem a végrehajtási eljárásról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül akkor is előterjeszthető, ha a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónap eltelt. A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják, vagy az adózó részéről az önhiba hiányát valószínűsítik.

A kérelmet az az adóhatóság bírálja el, amely a kézbesítés tárgyát képező iratot kiadmányozta. A kérelmet elutasító határozat ellen fellebbezésnek van helye. Ha a kérelmet késedelmesen terjesztették elő, azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A kérelemnek az

eljárás folytatására, illetve a végrehajtásra nincs halasztó hatálya. Az adóhatóság a végrehajtási eljárást kérelemre vagy hivatalból a kérelem jogerős elbírálásáig felfüggesztheti, ha a kérelemben előadott tények, körülmények annak elfogadását valószínűsítik. Ha a kérelemnek az adóhatóság helyt ad, az adózó által kifogásolt kézbesítést követően tett intézkedéseket, illetve az eljárást a kézbesítési vélelem beálltának időpontjától a szükséges mértékben meg kell ismételni.

Az Art. a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló eljárás eredményessége esetére kimondja, hogy nyugszik az adómegállapításhoz, illetve a végrehajtáshoz való jog elévülése a kézbesítési vélelem beálltától az annak megdöntésére irányuló kérelemnek helyt adó határozat jogerőre emelkedéséig.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) új 31/D §-a szerint, ha a bírósági irat végrehajtói kézbesítése esetén a kézbesítési vélelem beállt, az a fél, aki a határozat alapján végrehajtási kérelem előterjesztésére jogosult, a végrehajtói kézbesítés költségeinek megelőlegezésével kérheti, hogy a határozatot tartalmazó iratot önálló bírósági végrehajtó (e §-ban a továbbiakban: kézbesítési végrehajtó) kézbesítse a címzettnek.

A végrehajtói kézbesítés a kézbesítést kérő költségére történik. A kézbesítési végrehajtó kézbesíti a címzettnek; a kézbesítés eredményéről jegyzőkönyvet készít, amelynek egy példányát megküldi annak a bíróságnak, amelynek eljárása során a határozatra vonatkozóan a kézbesítési vélelem beállt, és a kézbesítés eredményéről a kézbesítést kérőt is értesíti.

Tájékoztató jogszabály- illetve szabvány-változásokról és egyéb tudnivalókról

Magyarország Európai Unióba való felvételével 2004. május 1-től néhány területen a felvonós szakmát is érintő változás történt, amelyekről a következőkben szeretnénk rövid tájékoztatást adni.

1. A felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló, **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendeletet az Európai Unióhoz történő csatlakozás kapcsán szükséges egyes építésüggyel kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról szóló, **121/2004. (IV. 29.) Korm.** rendelet módosította. A módosítás gyökeres változást nem okoz, alapvetően a közös európai piachoz való csatlakozás miatt szükséges kiegészítéseket, illetve pontosításokat tartalmazza, amelyek a létesítéssel (tervezés, engedélyezés, gyártás, szerelés), a karbantartással, a javítással, az ellenőrzéssel, a szakmai felügyelettel és a nyilvántartással kapcsolatosak. Ezek közül a legfontosabbak:
 - 1.1. A módosítás rendelkezik egyes külföldi szakképesítések elismeréséről.
 - 1.2. Az eddig is alkalmazott „Műszaki adatlap”-ot a használatba vételi engedély iránti kérelemhez kell csatolni (az űrlap-nyomtatvány a Felügyeleten díjmentesen átvehető).
 - 1.3. A nyilvántartási díj **2200 Ft + 25 %ÁFA** mértékre változik, melyet a hatályba lépést (2004. 05. 01.) követően elvégzett évi első, kijelölt szervezet által végzett vizsgálat alkalmával kell alkalmazni.
2. Az Európai Parlament és Tanács **95/16/EK** irányelvének - közkeletű nevén a „Lift-direktívának” - megfelelő hazai jogszabályt, a felvonók biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló **108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes** rendeletet a **12/2004. (IV. 29.) BM-GKM együttes** rendelet módosította. A módosítás azokat az előírásokat tartalmazza, amelyeket csak az Unió tagállama alkalmazhat.
 - 2.1. Felvonók és azok biztonsági berendezéseinek megfelelőségi jelölése megváltozott. Az eddig alkalmazott „H” jelet felváltotta a „CE” jel használata.
 - 2.2. A forgalomba hozatal további feltételei:
 - 2.2.1. A felvonó forgalomba hozatalához – a megfelelőség-értékelési eljárás lefolytatása után - a fülkében el kell helyezni a CE megfelelőségi jelölést, kiegészítve az üzembe helyezés előtti vizsgálatot végző tanúsító szervezet négyjegyű brüsszeli regisztrációs számával és a forgalomba hozatal évének két utolsó számjegyével. A felelős forgalomba hozónak (a rendelet szerinti „szerelő vállalat”-nak) ki kell állítania a megfelelőségi nyilatkozatot.
 - 2.2.2. A biztonsági berendezés forgalomba hozatalához egy Európai Unió notifikációval rendelkező tanúsító szervezet érvényes típusvizsgálati tanúsítványa szükséges. A biztonsági berendezésen a gyártónak el kell helyeznie a CE megfelelőségi jelölést, kiegészítve a típusvizsgálati tanúsítványt kiállító tanúsító szervezet négyjegyű regisztrációs számával és a forgalomba hozatal évének két utolsó számjegyével. A gyártónak csatolnia kell a típusvizsgálati tanúsítványt, valamint ki kell állítania a megfelelőségi nyilatkozatot, és ezeknek minden forgalomba hozott példányt kísérniük kell, egészen a felvonó üzembe helyezéséig.
 - 2.2.3. A felvonókat kísérő dokumentumoknak kiállításuk eredeti nyelvén kell rendelkezésre állniuk. Ha ezek eredeti nyelve nem magyar, az eredeti dokumentumon kívül szükséges azok magyar nyelvű fordítása is. Csak a típusvizsgálati tanúsítványokra vonatkozik, hogy azok magyar nyelvű fordítását szakmailag ellenőriztetni kell. Ezt a biztonsági berendezések és a

felvonók megfelelőségének tanúsítására a Magyar Köztársaság által kijelölt és bejelentett szervezetek (és szükség esetén a Felügyelet) végzik.

- 2.2.4.A felvonó-direktíva szerint tanúsított teljes körű minőségbiztosítási rendszerrel (ún. „H-modullal”) rendelkező gyártók, forgalmazók, ill. szerelő vállalkozások a felvonóberendezést a „H-modul” szerint is forgalomba hozhatják. Ehhez gyakorlatilag mindazt a szervezetet, vizsgálatot, mérést, dokumentációt, stb.. biztosítaniuk kell, amit a független notifikált szervezetek a felvonók végátvételével kapcsolatban alkalmaznak. A felvonókat a „H”-modul szerint forgalomba hozó vállalkozások az ÉMI Kht. FMF szervezetével szemben is hasonló jogviszonyba kerülnek, mint a notifikált szervezetek: a felvonók forgalomba hozatalával kapcsolatban ugyanazok a jelentési- és nyilvántartásba-vételi díjfizetési kötelezettségek állnak fenn, és az FMF-nek velük szemben ugyanazok a szakmai felügyelettel kapcsolatos feladatai.
- 2.2.5.A külföldi székhelyű, a felvonó-direktíva szerint tanúsított teljes körű minőségbiztosítási rendszerrel („H-modullal”) rendelkező gyártók, forgalmazók, ill. szerelő vállalkozások magyarországi szervezete kétféle módon hozhatja forgalomba a felvonóberendezést a „H-modul” szerint:
- 2.2.5.1. A magyar szervezetre külön kiállított, a rendelet 13. sz. melléklete („H modul”) szerinti felvonószerelésre (is) vonatkozó külön tanúsítvány alapján.
- 2.2.5.2. A külföldi szervezetre vonatkozó tanúsítvány alapján, akkor, ha a rendszerüket tanúsító tanúsítványukban szerepel a magyarországi telephely és személyzet felvonószerelésre való megfelelőségére vonatkozó kitétel is, és így a magyarországi szervezet a tanúsító szervezet rendszeres ellenőrzése alatt áll.
- 2.2.6. A külföldi székhelyű, tanúsított teljes körű minőségbiztosítási rendszerrel (ún. „H-modullal”) rendelkező gyártónak az általa gyártott biztonsági berendezéshez csatolnia kell mindazt a dokumentumot, amit az általános szabály ír elő, a típusvizsgálati tanúsítványt illetően pedig kétféle módon járhat el (a nyelvre vonatkozó előírás az előzőekkel azonos):
- 2.2.6.1. A független, notifikált szervezet típusvizsgálati tanúsítványa helyett egy saját maga által kiállított típusvizsgálati tanúsítványt csatol, mellékelve a „H”-modulra vonatkozó tanúsítványát.
- 2.2.6.2. Bár nem lenne kötelező, a biztonsági berendezést mégis megvizsgáltatja egy független notifikált szervezettel, és az e szervezet által kiállított típusvizsgálati tanúsítvány másolatát csatolja.
3. A **tanúsító** szervezetek a jövőben csak az ágazati irányításért felelős minisztérium kijelölése, és brüsszeli notifikáció alapján végezhetik a tevékenységüket. Ez a felvonók szakterületén a **108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes** rendelet szerinti tevékenységekre vonatkozik, az új, az áthelyezett, ill. bizonyos fő paramétereit (jelleg, fajta, teherbírás, névleges sebesség, a meghajtás jellege) tekintve átalakított felvonók és új biztonsági berendezések forgalomba hozatalával kapcsolatban. A meglévő berendezések **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendelet szerinti vizsgálataira való kijelölés feltételei nem változnak, az továbbra is teljesen nemzeti hatáskörben marad.

- 3.1. A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló **182/1997. (X. 17.) Korm.** rendeletet módosította a **138/2004. (IV. 29.) Korm.** rendelet.
- 3.2. A fenti rendelkezéssel összefüggésben a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló **4/1999. (II. 24.) GM** rendeletet a **75/2004. (IV. 29.) GKM** rendelet módosította.
- 3.3. Felvonók forgalomba hozatalához kapcsolódó tanúsításra eddig két magyarországi székhelyű szervezet kapott kijelölést és notifikációt: az ÉMI-TÜV Bayern Kft. és a Marton Szakértő Iroda Kft.

A fenti jogszabályok a Magyar Közlöny 59. számában, 2004. április 29-i dátummal, 2004. május 1-i hatállyal jelentek meg.

4. Szabvány-változások

A Magyar Szabványügyi Testület által közzétett szabványok alkalmazására ill. a bevezetésre nincs türelmi idő, a szabványok a közzététel napjától érvényesek. Mivel azonban a felvonó létesítése a tervezéstől a berendezés forgalomba hozataláig viszonylag hosszú, általában több hónapos időt vesz igénybe, el kell döntenünk, hogy a létesítés melyik fázisában kell még alkalmazni az új szabványokat. Nyilvánvaló, hogy egy már felszerelt felvonó üzembe helyezése előtti napon közzétett szabványt általában már nem lehet figyelembe venni.

Általános elvként leszögezhetjük, hogy a felvonó tervezésének időpontjában érvényes szabványok a mértékadók, ezeket a tervek készítésekor késlekedés nélkül, azonnal alkalmazni kell. A követelmények számonkérésére azonban – az építési engedély kiadását követően - már csak az üzembe helyezés előtti vizsgálat alkalmával van mód. Jól dokumentálható és logikus tehát a hatályos építési engedély kiadásakor érvényes szabványok alkalmazásának megkövetelése. Ha a kivitelezés késedelmet szenved, és ezért az építési engedély módosítása válik szükségessé, akkor a módosítás időpontjában érvényes szabványokat kell alkalmazni.

A felvonón végzett beavatkozáshoz nincs szükségépítési engedélyre, ha az nem érinti a rendeletben felsorolt fő paraméterek egyikét sem. Mely szabványok alkalmazása követelhető meg ebben az esetben?

Ha abból indulunk ki, hogy a megvalósítás a megrendeléstől a forgalomba hozatalig - annak szokásos tempójával haladva – általában nem vesz igénybe több mint négy hónapot, mindenféle előre nem látható késedelemre és esetleges csúszásra is tekintettel azt a szabályt állíthatjuk fel, hogy az üzembe helyezési vizsgálatot több, mint egy naptári évvel megelőzően közzétett szabványok követelményeit már számon kell kérni az üzembe helyezés előtti vizsgálat során.

Azoknak a berendezéseknek a terveit, amelyeket valamilyen okból nem a tervezését közvetlenül követő időszakban valósítanak meg, közvetlenül a megvalósítás (az akna építése, a részegységek megrendelése) előtt a tervezőnek ill. a kivitelezőnek szabványossági felülvizsgálatnak kell alávetnie. A felvonós vállalkozó részéről megfontolandó, hogy a vállalkozási szerződésében rögzítsen egy olyan feltételt, amely szerint – ha a kivitelezés késlekedése a felvonós vállalkozótól független okból, például az épület kivitelezésének késlekedése miatt következik be – a csúszás miatt figyelembe veendő rendeleti- és szabványváltozások költségkihatásait a megrendelő viseli.

- 4.2. Az MSZT az európai szabványokat köteles a CEN által megjelölt időpontig (általában az eredeti megjelenésüket követő hat hónapon belül) honosítani. Egy európai szabvány közzététele során a nemzeti szabványokat, vagy azok

ellentmondó előírásait az MSZT visszavonja. Átmenetileg előfordulhat azonban, hogy a visszavonásig egymásnak ellentmondó előírások párhuzamosan vannak érvényben. Ilyen esetekben automatikusan az európai szabvány előírását kell figyelembe venni.

Így van ez jelenleg pl. a biztonsági felvonókra vonatkozó két szabvány esetében is: egyszerre van érvényben az MSZ 9113 és az MSZ EN 81-72 szabvány is, az MSZ 9113 módosításáig - ellentmondó előírás esetén - az utóbbi előírása a mértékadó.

4.3. A közelmúltban - jóváhagyó közleménnyel, azaz angol nyelven - közzétett, honosított magyar nemzeti szabványok az alábbiak:

- MSZ EN 81-28:2004

Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai Személy és teherfelvonók. 28. rész: Távvészjelzés személy- és teherfelvonókhoz

- MSZ EN 81-58:2004

Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai. Felülvizsgálat és vizsgálatok. 58. rész: Aknaajtók tűzállósági vizsgálata

- MSZ EN 81-70:2004

Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai. A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 70. rész: A felvonók megközelíthetősége személyek részéről, beleértve a fogyatékkal élő személyeket is

- MSZ EN 81-72:2004

Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai. A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 72. rész: Biztonsági felvonók

A CEN a közelmúltban adta ki a következő szabványt, amit hamarosan az MSZT-nek is közzé kell tennie magyar nemzeti szabványként:

- EN 81-80:2003

Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai. 80. rész: A meglévő személy- és személy-teher felvonók biztonságának növelésére vonatkozó előírások.

Darabos Zoltán

a Felügyelet vezetője

ÉMI Innovációs KHT.

Felvonó Mozdólépcső Felügyelet

**Kaputelefonok, beléptető
rendszerek szerelése az ország egész
területén**

Pogonyi Tibor
vállalkozó

Cím: 1094 Budapest, Páva u. 18.
7400 Kaposvár, Irányi D. u. 7.
06/20-9764-589
fax: 06/1 297-5377
e-mail: pogonyi@netelek.hu

Referencia munkák:
Budapest, XX.ker. Négytorony (240
lakás), VIII/1.sz. (187 lakás), Óbuda 121.sz.
Lakásszövetkezet (280 lakás), stb.

1/8-ad oldalas hirdetés !

Magyar Közlönyben
megjelent lakásszövetkezetekre vonatkozó jogszabályok
(2004. augusztus 16-tól – 2004 szeptember 08-ig)

2/2004. (VIII.16.) MNB r. **MK 116. szám**

A jegybanki alapkamat mértékéről

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. Törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 60. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1.§ A Magyar Nemzeti Bank Monetáris tanácsának döntése értelmében a jegybanki alapkamat mértéke 11,00 %.

2.§ (1) E rendelet 2004. augusztus 17-én lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a jegybanki alapkamat mértékéről szóló 1/2004. (V.4.) MNB rendelet.

(3) E rendelet a Magyar Nemzeti Bank a Mnbtv. 60. § (5) bekezdése alapján honlapján és elektronikus hírügynökségi oldalán 2004. augusztus 16-án hirdeti ki.

27/2004. (VIII.26.) IM r. **MK 120. szám**

A bírósági végrehajtással kapcsolatos egyes igazságügy-miniszteri rendeletek módosításáról.

249/2004. (VIII.27.) Korm. r. **MK 121. szám**

Az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról

250/2004. (VIII.27.) Korm. r. **MK 121. szám**

A végrehajtói kézbesítés részletes eljárási szabályairól

251/2004. (VIII.30.) **MK 123. szám**

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet módosításáról

25/2004. (VIII.30.) FMM r. **MK 123. szám**

A 2005. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről

130/2004. (IX.8.) FVM r. **MK 126. szám**

A fontos és bizalmas munkakörökről, valamint a biztonsági ellenőrzés szintjéről szóló 35/1997. (V.13.) FM rendelet módosításáról

Üdülési lehetőségek

Szálloda	Szoba típusa	Időpont
Budapest Sas Club Hotel (1121 Törökbálinti út 51-53.)	egyszoba (6 éjszaka)	2004. 11.10.-11.16.
Budapest Sas Club Hotel (1121 Törökbálinti út 51-53.)	egyszoba (6 éjszaka)	2004. 11.23.-11.29.
Mátraszentimre Silver Club Hotel (3235 Mátraszentimre, Darázshegyi út 6.)	másfőszoba (6 éjszaka)	2004.11.23.-11.29.
Harkány Siesta Club Hotel	egyszoba (6 éjszaka)	2004.12.16.-12.18.
Harkány Siesta Club Hotel	másfőszoba (6 éjszaka)	2004.12.18.-12.24.

A feljánlott üdülési lehetőségek bruttó 15.000.- Ft-ért igényelhetők.

*Az Alapprogram működtetését, kezelését különböző testületekre bízták a jogszabályok.
E testületek elérhetőségei és működésük dokumentumai jelennek meg ezen az oldalon.*

[Miniszter - Dr. Göncz Kinga](#)

Cím : 1051 Budapest, V. kerület, Vigadó u. 6.
E-mail: nca@meh.hu

[Alapprogram Miniszteri Titkársága](#)

Cím : 1051 Budapest, V. kerület, Vigadó u. 6.
E-mail: nca@meh.hu
Telefon: 1/270-24-51 ;

[Alapprogram Tanácsa](#)

Cím : 1051 Budapest, V. kerület, Vigadó u. 6.
E-mail: nca.tanacs@meh.hu

[NCA nyugat-dunántúli regionális kollégiuma](#)

Cím : 9700 Szombathely, Széll Kálmán utca 20.
E-mail: nca.nyugatudunantul@meh.hu

[NCA közép-dunántúli regionális kollégiuma](#)

Cím : 2800 Tatabánya, Pf: 423
E-mail: nca.kozepdunantul@meh.hu

[NCA dél-dunántúli regionális kollégiuma](#)

Cím : 7100 Szekszárd, August Imre u. 7.
E-mail: nca.deldunantul@meh.hu

[NCA közép-magyarországi regionális kollégiuma](#)

Cím : 1139 Budapest, XIII. kerület, Váci út 71.
E-mail: nca.kozepmagyarorszag@meh.hu

[NCA észak-magyarországi regionális kollégiuma](#)

Cím : 3300 Eger, Eszterházy tér 5.
E-mail: ncaeszak@freemail.hu

[NCA észak-alföldi regionális kollégiuma](#)

Cím : 5000 Szolnok, Magyar u. 8.
E-mail: nca.eszakalfold@meh.hu

[NCA dél-alföldi regionális kollégiuma](#)

Cím : 5600 Békéscsaba, Dózsa György út 1.
E-mail: nca.delalfold@meh.hu

[NCA országos hatókörű civil szervezetek támogatásának kollégiuma](#)

Cím : 1139 Budapest, XIII. kerület, Váci út 71.
E-mail: nca.orszagos@meh.hu

[NCA civil szolgáltató, fejlesztő és információs kollégiuma](#)

Cím : 1139 Budapest, XIII. kerület, Váci út 71.
E-mail: nca.civilszolgaltato@meh.hu

NCA civil önszerveződés, szakmai és területi együttműködés kollégiuma

Cím : 1139 Budapest, XIII. kerület, Váci út 71.

E-mail: nca.egyuttmukodes@meh.hu

NCA nemzetközi civil kapcsolatok és európai integráció kollégiuma

Cím : 1139 Budapest, XIII. kerület, Váci út 71.

E-mail: nca.nemzetkozi@meh.hu

Kezelőszerv - Magyar Államkincstár

Cím : 1054 Budapest, V. kerület, Hold u. 4.

E-mail: veress.tiborne@allamkincstar.gov.hu

Telefon: 1/452-88-06 ; 1/452-89-32